

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	จิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียง
ชื่อผู้เขียน	นายรัตนชัย นาคปานเสื่อ
ชื่อปริญญา	การจัดการภาครัฐและภาคเอกชนมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2553

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการพัฒนาที่จะช่วยสร้างคุณภาพของประเทศ โดยมีคนเป็นหัวใจของการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียงจะเป็นพื้นฐาน ให้คนแสดงพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปสู่การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในที่สุด วิทยานิพนธ์เรื่อง “จิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียง” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในประเทศ ณ ขณะนี้ 2) วิเคราะห์สถานการณ์ขององค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในปัจจุบัน ว่ามีจุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไร 3) เสนอแนะวิธีการสร้างจิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research method) ด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary research) เป็นหลัก ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษา พบว่า สถานการณ์ด้านแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสมบูรณ์ในตัวเองหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เป็นทั้งหลักคิดและหลักในการปฏิบัติ อีกทั้งยังมีเป้าหมายของการปฏิบัติที่ชัดเจน คือการมีความสมดุลที่มั่นคงและยั่งยืนของชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แต่มีความหลากหลายในการอธิบายของนักคิด นักวิชาการต่างๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนในการทำความเข้าใจหลักเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้การศึกษาและอธิบายหลักเศรษฐกิจพอเพียงยังคงเน้นไปที่มิติทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ส่วนสถานการณ์ด้านการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ตัวอย่างของเศรษฐกิจพอเพียงมีความหลากหลายและครอบคลุมในทุกระดับ แต่ทั้งนี้ก็ยังไม่ครอบคลุมในทุกสาขา ทุกอาชีพ ตลอดจนการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงยัง

(4)

พบว่า มีการกระจุกตัวของความสนใจอยู่ที่ชุมชน ตลอดจน โครงการต่างๆ โดยเฉพาะ โครงการด้านการเกษตร

ในการสร้างจิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกระดับในสังคมเริ่มจากในระดับล่างที่จะช่วยเหลือหลอมบุคคลตั้งแต่วัยเยาว์ระดับกลางที่จะช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล รวมทั้งในระดับบนที่จะเป็นแรงผลักดัน และเป็นศูนย์กลางให้ส่วนอื่นๆ ในสังคมดำเนินนโยบายต่อไปผู้บริหารในระดับต่างๆเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียงกับบุคคลในองค์กร ซึ่งมีเรื่องที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่ 1) ทัศนคติของผู้บริหาร 2) การบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3) คุณสมบัติของผู้บริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 4) การสร้างองค์กรเรียนรู้แห่งความพอเพียง 5) การส่งเสริมให้เกิดทุนทางสังคม 6) กลยุทธ์อื่นๆ

ในการพัฒนาประเทศต่างๆในโลก มีตัวอย่างของการพัฒนาคนที่ประสบความสำเร็จจนทำให้ประเทศเหล่านั้นมีการพัฒนาที่รวดเร็วกว่าประเทศอื่นๆ ในการศึกษาขั้นต่อไปควรมีการศึกษาตัวอย่างและวิธีการเหล่านั้น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างจิตสำนึกเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ